

ความนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นไปตามเจตนารมณ์มาตรา ๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๔) พร้อมกันนี้ได้ปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน กำหนดโครงสร้างเวลาเรียน กระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๗ จังหวัดกระบี่ เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนประจำ เพื่อให้เด็กด้อยโอกาสทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กทั่วไป มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีทั้งในด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีอาชีพเลี้ยงตนเองเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดให้มีรูปแบบการจัดการศึกษาสงเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เด็กด้อยโอกาสเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญ เด็กเหล่านี้ตกอยู่ในสภาวะยากลำบาก เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายหรือถูกชักจูงให้เข้าสู่วงจรปัญหาสังคม หากไม่ได้รับการพัฒนาหรือดูแล พิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง อย่างเหมาะสม เด็กด้อยโอกาสส่วนหนึ่งจะถูกผลักดันและหล่อหลอมให้มีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ ถูกลวงละเมิดสิทธิทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศ ถูกใช้แรงงานอย่างไม่เป็นธรรมหรือตกเป็นเครื่องมือของผู้มีอิทธิพลและมีจลาชีพ นำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยในสังคมและปัญหาอื่น ๆ

การศึกษาเป็นสิทธิอันพึงมีพึงได้สำหรับเด็กด้อยโอกาสเพื่อช่วยให้เด็กเหล่านี้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเข้มแข็ง ทั้งนี้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสต้องจัดบริการเป็นพิเศษ เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้มีชีวิตความเป็นอยู่ต่างจากกลุ่มเด็กทั่วไป การจัดบริการการศึกษาเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทั่วถึงและเป็นธรรม จึงต้องมีรูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมและหลากหลายสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของเด็ก

นโยบายการจัดการศึกษา

ในปัจจุบันมีเด็กด้อยโอกาสอีกเป็นจำนวนมากและยังขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาเป็นผลให้การบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง แม้ว่าจะมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์การเอกชนได้พยายามจัดบริการการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ แต่การให้บริการยังไม่เป็นธรรมและไม่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ด้อยโอกาสอย่างแท้จริง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้เด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กทั่วไป มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีอาชีพเลี้ยงตนเองและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดให้มีนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดมรรคผลอย่างจริงจัง

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๗ จังหวัดกระบี่ ได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสไว้ ดังนี้

๑. บริการการศึกษาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง ให้เด็กด้อยโอกาสทุกคนในเขตพื้นที่บริการ มีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี อย่างเหมาะสมและหลากหลายรูปแบบ โดยคำนึงถึงหลักการสิทธิเด็ก สิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๒. จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพเน้นการเรียนรู้เพื่อชีวิตที่เหมาะสมกับเด็กด้อยโอกาสโดยต้องบูรณาการทั้งด้านวิชาการ ด้านศีลธรรม จริยธรรม และด้านทักษะการดำรงชีวิตในสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและคุณภาพเท่าเทียมกับการศึกษาในระบบปกติ

๓. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสรรทรัพยากร การใช้เทคโนโลยีแสวงหาความรู้ เพื่อการศึกษา และปัจจัยพื้นฐานอื่นๆ ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพเพื่อการพึ่งพาตนเอง

๔. จัดระบบบริหารจัดการ ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสอย่างมีคุณภาพมีประสิทธิภาพและประสานความความร่วมมือกับทุกภาคส่วนของสังคม ในการจัดการศึกษาให้เด็กด้อยโอกาส

๕. สร้างและพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสให้มีศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาและสามารถให้ความช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสอย่างมีประสิทธิภาพและทันการณ์